EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 29.3.2021.
COM(2021) 166 final

2021/0089 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1346, ar ko Grieķijas Republikai saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672 piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Padomes Regulā (ES) 2020/672 ("*SURE* regula") ir noteikts tiesiskais regulējums Savienības finansiālās palīdzības sniegšanai dalībvalstīm, kurās ir vai kurām draud nopietni ekonomikas traucējumi, ko izraisījis Covid-19 uzliesmojums. Atbalsts saskaņā ar *SURE* galvenokārt paredzēts, lai finansētu saīsināta darba laika shēmas vai līdzīgus pasākumus, kuru mērķis ir aizsargāt darba ņēmējus un pašnodarbinātas personas un tādējādi samazināt bezdarbu un ienākumu zudumu, un kā papildu finansējums dažiem ar veselību saistītiem pasākumiem, jo īpaši darba vietā.

Padome 2020. gada 25. septembrī piešķīra Grieķijai finansiālo palīdzību, lai papildinātu valsts centienus novērst Covid-19 uzliesmojuma ietekmi un reaģētu uz uzliesmojuma sociālekonomiskajām sekām darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem.

Grieķija 2021. gada 9. martā iesniedza jaunu lūgumu par Savienības finansiālo palīdzību saskaņā ar *SURE* regulu.

Saskaņā ar *SURE* regulas 6. panta 2. punktu Komisija ir apspriedusies ar Grieķijas iestādēm, lai pārbaudītu, vai pēkšņi un būtiski pieaug faktiskie un plānotie izdevumi, kuri tieši saistīti ar Grieķijas īstenotiem darba tirgus pasākumiem un kurus ir izraisījusi Covid-19 pandēmija. Konkrēti – pieaugošie izdevumi, saistībā ar kuriem tiek lūgta papildu finansiālā palīdzība, attiecas uz spēkā esošiem pasākumiem, kuri minēti Padomes Īstenošanas lēmumā (ES) 2020/1346, proti:

(a) īpašo pabalstu privātā sektora darbiniekiem, kuru darba līgumi ir apturēti. Minētā pasākuma mērķis ir aizsargāt nodarbinātību uzņēmumos, kas pārtrauc darbību sabiedriskās kārtības dēļ vai kas pieder pie ekonomikas nozarēm, kuras smagi skāris Covid-19 uzliesmojums, un tas attiecas uz īpaša ikmēneša pabalsta 534 EUR apmērā piešķiršanu darbiniekiem, kuru darba līgumi ir apturēti. Pasākums, kas ir spēkā kopš 2020. gada marta vidus, ir pagarināts līdz 2021. gada 31. martam attiecībā uz parastā kārtībā nodarbinātiem darbiniekiem un līdz 2021. gada 31. oktobrim attiecībā uz sezonas darbiniekiem. Citi pagarinājumi nākamajos mēnešos var tikt piemēroti atbalsttiesīgām tautsaimniecības nozarēm, kuru skaits aizvien samazinās. Dalībai shēmā ir paredzēts priekšnoteikums, proti, darba devējam ir jāsaglabā tāds pats darbinieku skaits (t. i., tieši tie paši darbinieki) uz laiku, kas vienāds ar darba līguma apturēšanas periodu;

(b) valsts finansējumu to darba ņēmēju sociālā nodrošinājuma segumam, kuri saņem a) punktā minēto īpašo pabalstu. Dalībai shēmā ir paredzēts priekšnoteikums, proti, darba devējam ir jāsaglabā tāds pats darbinieku skaits (t. i., tieši tie paši darbinieki) uz laiku, kas vienāds ar darba līguma apturēšanas periodu.

Grieķija sniedza Komisijai attiecīgo informāciju.

Ņemot vērā pieejamos pierādījumus, Komisija ierosina Padomei pieņemt īstenošanas lēmumu par finansiālas palīdzības piešķiršanu Grieķijai saskaņā ar *SURE* regulu, lai atbalstītu iepriekš minētos pasākumus.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šis priekšlikums pilnībā atbilst Padomes Regulai (ES) 2020/672, saskaņā ar kuru priekšlikums ir iesniegts.

Šis priekšlikums papildina citu Savienības tiesību instrumentu, ar ko sniedz atbalstu dalībvalstīm ārkārtas situācijās, proti, Padomes Regulu (EK) Nr. 2012/2002 (2002. gada 11. novembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu (ESSF) ("Regula (EK) Nr. 2012/2002"). Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/461, ar ko groza minēto instrumentu, lai paplašinātu tā tvērumu, iekļaujot tajā nozīmīgas ārkārtas situācijas sabiedrības veselības jomā un nosakot konkrētas darbības, par kurām var saņemt finansējumu, tika pieņemta 30. martā.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Priekšlikums ir daļa no to pasākumu klāsta, kuri izstrādāti, reaģējot uz pašreizējo Covid-19 pandēmiju, piemēram, Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu, un tas papildina citus instrumentus, kas atbalsta nodarbinātību, piemēram, Eiropas Sociālo fondu un Eiropas Stratēģisko investīciju fondu (ESIF)/programmu *InvestEU*. Izmantojot aizņēmumus un aizdevumus šajā konkrētajā Covid-19 uzliesmojuma gadījumā, lai atbalstītu dalībvalstis, šis priekšlikums kalpo par otro aizsardzības līniju, lai finansētu saīsināta darba laika shēmas un līdzīgus pasākumus, palīdzot aizsargāt darbvietas un līdz ar to darbiniekus un pašnodarbinātās personas pret bezdarba risku.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā instrumenta juridiskais pamats ir Padomes Regula (ES) 2020/672.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Priekšlikumu pieņem pēc dalībvalsts lūguma, un tas apliecina Eiropas solidaritāti, sniedzot Savienības finansiālo palīdzību pagaidu aizdevumu veidā dalībvalstij, kuru skāris Covid-19 uzliesmojums. Šī finansiālā palīdzība kā otrā aizsardzības līnija palīdz pagaidu kārtā finansēt valdību palielinātos publiskos izdevumus saīsināta darba laika shēmu un līdzīgu pasākumu jomā, lai palīdzētu tām aizsargāt darbvietas un līdz ar to darbiniekus un pašnodarbinātās personas pret bezdarba un ienākumu zaudēšanas risku.

Šāds atbalsts palīdzēs skartajiem iedzīvotājiem un mazinās pašreizējās Covid-19 krīzes tiešo sociālo un ekonomisko ietekmi.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu. Tas nepārsniedz instrumenta mērķu sasniegšanai nepieciešamo.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Tā kā priekšlikums ir sagatavots steidzami, lai Padome to varētu pieņemt savlaicīgi, apspriešanās ar ieinteresētajām personām nav notikusi.

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikuma steidzamības dēļ ietekmes novērtējums nav veikts.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Komisijai vajadzētu būt iespējai slēgt līgumus par aizņēmumiem finanšu tirgos, lai tos tālāk aizdotu dalībvalstij, kas lūdz finansiālu palīdzību saskaņā ar *SURE* instrumentu.

Papildus dalībvalstu garantiju sniegšanai regulējumā ir iestrādāti arī citi aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu shēmas finansiālo stabilitāti:

- stingra un piesardzīga pieeja finanšu pārvaldībai;
- aizdevumu portfeļa izveide, kas ierobežo koncentrācijas risku, ikgadējos riska darījumus un pārmērīgus riska darījumus atsevišķās dalībvalstīs, vienlaikus nodrošinot pietiekamus resursus tām dalībvalstīm, kurām tas visvairāk nepieciešams, un
- iespējas refinansēt parādu.

2021/0089 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1346, ar ko Grieķijas Republikai saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672 piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) 2020/672 (2020. gada 19. maijs), ar ko izveido Eiropas pagaidu atbalsta instrumentu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*) pēc Covid-19 uzliesmojuma[1], un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Pēc 2020. gada 6. augustā saņemtā Grieķijas lūguma Padome 2020. gada 25. septembrī piešķīra Grieķijai finansiālo palīdzību aizdevuma veidā, kura maksimālais apmērs ir 2 728 000 000 EUR un maksimālais vidējais termiņš ir 15 gadi, lai papildinātu valsts centienus novērst Covid-19 uzliesmojuma ietekmi un reaģētu uz uzliesmojuma sociālekonomiskajām sekām darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem.

(2) Aizdevums bija paredzēts tam, lai finansētu saīsināta darba laika shēmas un līdzīgus pasākumus, ko pieņēmusi Grieķija un kas minēti Padomes Īstenošanas lēmumā (ES) 2020/1346[2].

(3) Covid-19 uzliesmojums vēl aizvien imobilizē būtisku darbaspēka daļu Grieķijā. Tā rezultātā joprojām pēkšņi un ievērojami pieaug Grieķijas publiskie izdevumi saistībā ar Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1346 3. panta a) un b) punktā minētajiem pasākumiem.

(4) Covid-19 uzliesmojumam un ārkārtas pasākumiem, kurus Grieķija īstenoja 2020. un 2021. gadā, lai ierobežotu slimības uzliesmojumu un tā sociālekonomiskās un ar veselību saistītās sekas, bija un vēl aizvien ir dramatiska ietekme uz publiskajām finansēm. Saskaņā ar Komisijas 2020. gada rudens prognozi bija sagaidāms, ka Grieķijas vispārējās valdības budžeta deficīts un parāds līdz 2020. gada beigām būs attiecīgi 6,9 % un 207,1 % no iekšzemes kopprodukta (IKP). Tiek prognozēts, ka Grieķijas vispārējās valdības budžeta deficīts un parāds 2021. gadā samazināsies attiecīgi līdz 6,3 % un 200,7 % no IKP. Saskaņā ar Komisijas 2021. gada ziemas starpposma prognozi tiek prognozēts, ka Grieķijas IKP 2021. gadā palielināsies par 3,5 %.

[1] OV L 159, 20.5.2020., 1. lpp.

[2] Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2020/1346 (2020. gada 25. septembris), ar ko Grieķijas Republikai saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672 piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma (OV L 314, 29.9.2020., 21. lpp.).

(5) Grieķija 2021. gada 9. martā lūdza Savienības papildu finansiālo palīdzību 2 537 000 000 EUR apmērā, lai turpinātu papildināt 2020. un 2021. gadā īstenotos valsts centienus novērst Covid-19 uzliesmojuma ietekmi un reaģēt uz uzliesmojuma sociālekonomiskajām sekām darba ņēmējiem. Tas jo īpaši attiecas uz 6. un 7. apsvērumā izklāstītajiem pasākumiem.

(6) Konkrētāk, tas attiecas uz "2020. gada 14. marta tiesību aktu"[3], kā minēts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1346 3. panta a) punktā, ar kuru tika ieviests īpašs pabalsts privātā sektora darbiniekiem, kuru darba līgumi ir apturēti. Minētā pasākuma mērķis ir aizsargāt nodarbinātību uzņēmumos, kas pārtrauc darbību sabiedriskās kārtības dēļ vai kas pieder pie ekonomikas nozarēm, kuras smagi skāris Covid-19 uzliesmojums, un tas attiecas uz īpaša ikmēneša pabalsta 534 EUR apmērā piešķiršanu darbiniekiem, kuru darba līgumi ir apturēti. Dalībai shēmā ir paredzēts priekšnoteikums, proti, darba devējam ir jāsaglabā tāds pats darbinieku skaits (t. i., tieši tie paši darbinieki) uz laiku, kas vienāds ar darba līguma apturēšanas periodu. Pasākums ir pagarināts līdz 2021. gada 31. martam attiecībā uz parastā kārtībā nodarbinātiem darbiniekiem un līdz 2021. gada 31. oktobrim attiecībā uz sezonas darbiniekiem. Citi pagarinājumi nākamajos mēnešos var tikt piemēroti atbalsttiesīgām tautsaimniecības nozarēm, kuru skaits aizvien samazinās.

(7) Iestādes papildus ieviesa valsts finansējumu to darba ņēmēju sociālā nodrošinājuma segumam, kuri saņem 6. apsvērumā minēto īpašo pabalstu, kā minēts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1346 3. panta b) punktā. Dalībai shēmā ir paredzēts priekšnoteikums, proti, darba devējam ir jāsaglabā tāds pats darbinieku skaits (t. i., tieši tie paši darbinieki) uz laiku, kas vienāds ar darba līguma apturēšanas periodu.

(8) Grieķija atbilst Regulas (ES) 2020/672 3. pantā izklāstītajiem nosacījumiem finansiālās palīdzības pieprasīšanai. Grieķija ir sniegusi Komisijai atbilstošus pierādījumus par to, ka faktiskie un plānotie publiskie izdevumi no 2020. gada 1. februāra ir palielinājušies par 6 071 899 097 EUR sakarā ar valsts pasākumiem, kas veikti, lai novērstu Covid-19 uzliesmojuma sociālekonomisko ietekmi. Tas ir pēkšņs un būtisks pieaugums, jo tas ir saistīts arī ar to spēkā esošo valsts pasākumu pagarināšanu, kuri ir tieši saistīti ar saīsināta darba laika shēmu un līdzīgu pasākumu, kas aptver ievērojamu daļu uzņēmumu un darbaspēka Grieķijā. Grieķija plāno finansēt 806 899 097 EUR no palielinātās publisko izdevumu summas, izmantojot pati savu finansējumu.

(9) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2020/672 6. pantu ir apspriedusies ar Grieķiju un pārbaudījusi faktisko un plānoto publisko izdevumu pēkšņo un būtisko pieaugumu, kas tieši saistīts ar saīsināta darba laika shēmām un līdzīgiem pasākumiem, kas minēti 2021. gada 9. marta pieprasījumā.

(10) Tādēļ būtu jāsniedz finansiāla palīdzība, lai palīdzētu Grieķijai novērst Covid-19 uzliesmojuma izraisīto smago ekonomisko traucējumu sociālekonomiskās sekas. Lēmumi par maksājumu un to daļu termiņiem, apmēru un veikšanu Komisijai būtu jāpieņem ciešā sadarbībā ar valsts iestādēm.

---

[3] 2020. gada 14. marta tiesību akts (Valdības Vēstnesis A΄ 64), kas apstiprināts ar Likuma 4682/2020 3. pantu (Valdības Vēstnesis A΄ 76); Ministrijas lēmums 12998/232 (Valdības Vēstnesis B΄ 1078/2020. gada 28. marts), ministrijas lēmums 16073/287/2020. gada 22. aprīlis (Valdības Vēstnesis B΄ 1547/2020. gada 22. aprīlis), ministrijas lēmums 17788/346/2020. gada 8. maijs (Valdības Vēstnesis B΄ 1779/2020. gada 10. maijs), ministrijas lēmums 23102/477/2020 (Valdības Vēstnesis B' 2268/2020. gada 13. jūnijs), ministrijas lēmums 49989/1266/2020 (Valdības Vēstnesis B΄ 5391/2020. gada 7. decembris) un ministrijas lēmums 45742/1748 (Valdības Vēstnesis B' 5515/2020. gada 16. decembris).

(11) Grieķijai un Komisijai šis lēmums būtu jāņem vērā aizdevuma līgumā, kas minēts Regulas (ES) 2020/672 8. panta 2. punktā.

(12) Šim lēmumam nebūtu jāskar to procedūru iznākums, kuras var tikt veiktas saistībā ar iekšējā tirgus darbības traucējumiem, jo īpaši saskaņā ar Līguma 107. un 108. pantu. Tas neatbrīvo dalībvalstis no prasības saskaņā ar Līguma 108. pantu ziņot Komisijai par potenciālajiem valsts atbalsta gadījumiem.

(13) Grieķijai būtu regulāri jāinformē Komisija par plānoto publisko izdevumu īstenošanu, lai Komisija varētu novērtēt, cik lielā mērā Grieķija ir īstenojusi minētos izdevumus.

(14) Lēmums par finansiālās palīdzības sniegšanu ir pieņemts, ņemot vērā Grieķijas esošās un gaidāmās vajadzības, kā arī finansiālās palīdzības pieprasījumus saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672, ko jau ir iesniegušas vai plāno iesniegt citas dalībvalstis, vienlaikus piemērojot vienlīdzīgas attieksmes, solidaritātes, samērīguma un pārredzamības principus,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1346 groza šādi:

(1) lēmuma 2. pantu groza šādi:

(a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Savienība dara pieejamu Grieķijai aizdevumu, kura maksimālais apmērs ir 5 265 000 000 EUR. Aizdevuma maksimālais vidējais termiņš ir 15 gadi.";

(b) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

"4. Pirmo daļu izmaksā pēc tam, kad stājies spēkā aizdevuma līgums, kas paredzēts Regulas (ES) 2020/672 8. panta 2. punktā. Visas turpmākās daļas izmaksā saskaņā ar šāda aizdevuma līguma noteikumiem vai – attiecīgā gadījumā – pēc tam, kad stājies spēkā minētā līguma papildinājums vai grozīts aizdevuma līgums, kas noslēgts starp Grieķiju un Komisiju.";

(2) lēmuma 3. pantu aizstāj ar šādu:

"*3. pants*

Grieķija var finansēt šādus pasākumus:

(a) īpašo pabalstu, ko piešķir darbiniekiem, kuru darba līgumi ir apturēti, kā paredzēts "2020. gada 14. marta tiesību akta" 13. pantā, saskaņā ar pagarināto redakciju;

(b) darbinieku sociālā nodrošinājuma segumu saskaņā ar šā panta a) punktā minēto pasākumu, kā paredzēts "2020. gada 14. marta tiesību akta" 13. pantā, saskaņā ar pagarināto redakciju;

(c) īpašo pabalstu pašnodarbinātām personām, kā paredzēts "2020. gada 20. marta tiesību akta" 8. pantā;

(d) saīsināta darba laika shēmu, kas paredzēta "Likuma 4690/2020" 31. pantā;

(e) darba devēja sociālā nodrošinājuma iemaksas par darbiniekiem sezonas uzņēmumos terciārajā sektorā, kā paredzēts "Likuma 4714/2020" 123. pantā.".

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Grieķijas Republikai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs